

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
L E G E
privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice
nr. 241 din 28.07.2022
(în vigoare 01.09.2022)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 246-250 art. 498 din 05.08.2022

* * *

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Articolul 2. Obiectul legii și domeniul de aplicare

Articolul 3. Noțiuni principale

Capitolul II

**MIJLOACELE ȘI ADMINISTRAREA FONDULUI DE
REDUCERE A VULNERABILITĂȚII ENERGETICE**

Articolul 4. Fondul de reducere a vulnerabilității energetice

Articolul 5. Măsurile finanțate din contul Fondului

Capitolul III

**SISTEMUL INFORMAȚIONAL "VULNERABILITATEA ENERGETICĂ"
ȘI CATEGORIILE DE VULNERABILITATE ENERGETICĂ**

Articolul 6. Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică"

Articolul 7. Categoriile de vulnerabilitate energetică

Articolul 8. Controlul asupra corectitudinii încadrării în categoriile de vulnerabilitate energetică

Capitolul IV

COMPENSAȚII PENTRU ACHITAREA FACTURILOR LA ENERGIE

Articolul 9. Dreptul la compensația pentru achitarea facturilor la energie

Articolul 10. Modul de stabilire a dreptului la compensația pentru achitarea facturilor la energie

Articolul 11. Modul de plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie

Articolul 12. Responsabilități la stabilirea și la plata compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie

Capitolul V

SUBVENȚII PENTRU EFICIENTIZAREA

CONSUMULUI DE RESURSE ENERGETICE

Articolul 13. Implementarea subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice

Articolul 14. Programe de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 15. Intrarea în vigoare și punerea în aplicare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege stabilește cadrul legal privind modul de organizare și funcționare a Fondului de reducere a vulnerabilității energetice, măsurile și programele finanțate din mijloacele acestui fond, îndreptate spre prevenirea și combaterea vulnerabilității energetice a populației și creșterea accesibilității energiei în rândul consumatorilor vulnerabili, precum și spre promovarea creșterii eficienței energetice.

Articolul 2. Obiectul legii și domeniul de aplicare

(1) Fondul de reducere a vulnerabilității energetice este creat pentru finanțarea măsurilor și a programelor de reducere a vulnerabilității energetice, inclusiv a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie destinate consumatorilor vulnerabili de energie, a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, a altor măsuri de asistență socială.

(2) Principalele obiective ale prezentei legi sunt:

- a) creșterea nivelului de accesibilitate la resursele energetice;
- b) prevenirea și combaterea sărăciei energetice și a excluziunii sociale;
- c) securizarea alimentării cu gaze naturale, energie termică și cu energie electrică a consumatorilor vulnerabili de energie;
- d) creșterea eficienței consumului de resurse energetice pentru necesități casnice;
- e) alocarea compensațiilor pentru unele categorii de consumatori casnici considerați consumatori vulnerabili de energie, în modul și în condițiile stabilite de Guvern.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie și activității de implementare a programului de acordare a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

compensație pentru achitarea facturilor la energie – sumă monetară, acordată din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice la factura pentru consumul de gaze naturale, energie termică și/sau pentru consumul de energie electrică,

destinată consumatorilor vulnerabili de energie, având drept scop acoperirea unei părți din cheltuielile la consumul de energie;

consumator casnic de energie – familie sau persoană singură care consumă resurse energetice pentru necesități casnice;

consumator vulnerabil de energie (în continuare – consumator vulnerabil) – consumator casnic, familie sau persoană singură, care, din motive de venituri insuficiente, componență a familiei sau după alte criterii, necesită măsuri de protecție socială pentru a-și asigura nevoile energetice casnice;

familie – două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință și se întrețin dintr-un buget comun. În sensul prezentei legi beneficiază de drepturile de familie și orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie;

Fondul de reducere a vulnerabilității energetice – fond în cadrul bugetului de stat pentru finanțarea programelor de creștere a accesibilității resurselor energetice, destinate consumatorilor vulnerabili;

locuință – reședință obișnuită conform definiției din Codul civil, care se află în proprietatea consumatorului vulnerabil sau este închiriată ori asupra căreia se exercită un drept de folosință în condițiile legii și se ia în calcul la stabilirea cheltuielilor de întreținere a locuinței. Cu locuința sau reședința obișnuită se asimilează locuința socială și locuința de manevră, astfel cum sunt definite în Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe. Nu se consideră locuință în sensul prezentei legi reședința temporară conform definiției din Codul civil, instituțiile de asistență socială, inclusiv cele înființate și administrate de cultele religioase prevăzute în Legea nr.125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie, precum și de asociațiile sau grupurile religioase;

persoană singură – persoană care a împlinit vârsta de 18 ani, care locuiește singură și nu se mai află în întreținerea părinților, precum și persoană cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani care locuiește și se întreține singură și are capacitate deplină de exercițiu în conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) din Codul civil nr.1107/2002;

Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică" – sistem informațional, dezvoltat de Guvern, pentru încadrarea consumatorilor casnici în categorii de vulnerabilitate energetică, pentru gestionarea și monitorizarea măsurilor finanțate din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

solicitant – unul dintre membrii familiei sau persoana singură care depune solicitarea de încadrare în categoriile de vulnerabilitate energetică prin intermediul interfeței Sistemului informațional "Vulnerabilitatea energetică";

subvenții pentru eficientizarea consumului de resurse energetice – program prin care se urmărește acordarea sprijinului financiar destinat consumatorului vulnerabil pentru eficientizarea consumului de resurse energetice în cadrul unei locuințe;

vulnerabilitate energetică – situație caracterizată prin acces redus sau putere de cumpărare redusă a consumatorului casnic în raport cu resursele energetice necesare pentru prepararea hranei, pentru confortul termic în locuință și alte necesități de bază.

Capitolul II

MIJLOACELE ȘI ADMINISTRAREA FONDULUI DE REDUCERE A VULNERABILITĂȚII ENERGETICE

Articolul 4. Fondul de reducere a vulnerabilității energetice

(1) Fondul de reducere a vulnerabilității energetice (în continuare – Fond) reprezintă totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării programelor din domeniul protecției sociale pentru acordarea compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie consumatorilor vulnerabili, a subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice și finanțării altor măsuri de asistență socială pentru reducerea vulnerabilității energetice.

(2) Mărimea mijloacelor financiare ale Fondului se stabilește anual prin legea bugetului de stat, în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

(3) Sursele de finanțare ale Fondului sunt:

- a) bugetul de stat, în limita alocațiilor aprobate anual prin legea bugetului de stat;
- b) fonduri europene sau alte surse de asistență externă;
- c) alte surse ce nu contravin legislației.

(4) Modul de creare și funcționare a Fondului, condițiile de alocare a mijloacelor financiare conform domeniilor de intervenție sunt prevăzute în Regulamentul privind gestionarea mijloacelor Fondului de reducere a vulnerabilității energetice, aprobat de Guvern.

(5) Fondul se află în gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Articolul 5. Măsurile finanțate din contul Fondului

(1) Măsurile destinate consumatorului vulnerabil în baza prezentei legi sunt următoarele:

- a) compensație lunară pentru achitarea facturilor la energie sub formă de ajutor financiar, reflectat în factura de plată, pentru acoperirea unei părți din cheltuielile la consumul de gaze naturale, energie termică în sistem centralizat și/sau la consumul de energie electrică;
 - b) subvenție pentru eficientizarea consumului de resurse energetice sub formă de sprijin financiar unic pentru acoperirea unei părți din costul de înlocuire, în cadrul unei locuințe, a echipamentelor electrocasnice, electrice și electronice uzate cu unele mai performante din punct de vedere energetic, precum și pentru schimbarea ferestrelor, modernizarea sistemelor individuale de încălzire, termoizolarea locuințelor, conform programului de acordare a subvențiilor pentru înlocuirea aparatelor electrocasnice;
 - c) alte măsuri de asistență socială pentru reducerea vulnerabilității energetice, stabilite de Guvern.
- (2) Măsurile prevăzute la alin.(1) se finanțează din contul Fondului, în limita bugetului alocat.
- (3) Pentru măsurile prevăzute la alin.(1) lit.b) și c), resursele din Fond sunt transferate autorităților și instituțiilor implementatoare, în modul stabilit de Guvern.
- (4) Implementarea măsurilor prevăzute la alin.(1) lit.a) și c) este coordonată de către autoritatea centrală responsabilă de politica de protecție socială, iar a celor prevăzute la alin.(1) lit.b) – de către autoritatea centrală responsabilă de politica de eficiență energetică.

Capitolul III

SISTEMUL INFORMAȚIONAL "VULNERABILITATEA ENERGETICĂ" ȘI CATEGORIILE DE VULNERABILITATE ENERGETICĂ

Articolul 6. Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică"

- (1) Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică" reprezintă un sistem informațional al cărui posesor este Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Acesta este destinat acumulării informațiilor documentate privind parametrii de vulnerabilitate energetică a consumatorilor casnici, precum și gestionării și monitorizării măsurilor finanțate din contul Fondului. Conceptul Sistemului informațional "Vulnerabilitatea energetică" și regulamentul de organizare și funcționare a acestuia se aprobă de Guvern.
- (2) Consumatorii casnici de energie se înregistrează prin intermediul interfeței Sistemului informațional "Vulnerabilitatea energetică" și furnizează informațiile necesare pentru încadrarea în categoria de vulnerabilitate energetică în modul stabilit de Guvern. În cazul în care unele informații necesare pentru încadrarea în

categoria de vulnerabilitate energetică sunt disponibile în alte resurse informaționale și pot fi consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate, acestea nu se solicită de a fi furnizate de către consumatorii casnici de energie.

(3) Consumatorii casnici de energie sunt obligați să prezinte, prin intermediul interfeței Sistemului informațional "Vulnerabilitatea energetică", informații complete și veridice. În cazul prezentării unor informații false care au influențat cuantumul măsurilor finanțate din contul Fondului, beneficiarul va restitui întreaga sumă care i-a fost acordată în mod neîntemeiat.

(4) Verificarea și, în caz de necesitate, corectarea datelor furnizate de consumatorii casnici de energie în Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică", precum și modalitatea de recuperare a sumelor acordate neîntemeiat se stabilesc în regulamentele aprobate de Guvern.

(5) Consumatorii casnici de energie care nu vor furniza date prin interfața Sistemului informațional "Vulnerabilitatea energetică" vor fi încadrați în una dintre categoriile de vulnerabilitate energetică după metoda de estimare indirectă a vulnerabilității, pornindu-se de la datele ce țin de încadrarea altor familii sau persoane singure cu profil și consum similar, conform modului stabilit de Guvern. Consumatorii încadrați în categoriile de vulnerabilitate energetică după această metodă vor avea dreptul de a solicita revizuirea încadrării în baza informațiilor furnizate.

Articolul 7. Categoriile de vulnerabilitate energetică

(1) Consumatorii casnici de energie sunt încadrați în următoarele categorii:

- a) consumatori cu vulnerabilitate energetică foarte ridicată;
- b) consumatori cu vulnerabilitate energetică ridicată;
- c) consumatori cu vulnerabilitate energetică medie;
- d) consumatori cu vulnerabilitate energetică scăzută;
- e) consumatori fără vulnerabilitate energetică.

(2) Criteriile pentru încadrarea consumatorilor casnici de energie în categoriile prevăzute la alin.(1) sunt:

- a) nivelul de venit al familiei sau al persoanei singure;
- b) raportul dintre cheltuielile pentru resursele energetice și veniturile familiei sau ale persoanei singure;
- c) tipul sistemului de încălzire;
- d) componența familiei;

e) alte criterii stabilite de Guvern.

(3) Guvernul aprobă parametrii de încadrare în categoriile de vulnerabilitate energetică în baza criteriilor prevăzute la alin.(2).

(4) Încadrarea familiilor și a persoanelor singure în categoriile prevăzute la alin.(1) se face în baza informațiilor din Sistemul informațional "Vulnerabilitatea energetică" și a parametrilor stabiliți de Guvern.

(5) Categoriile de vulnerabilitate energetică sunt utilizate pentru diferențierea sprijinului acordat prin măsurile finanțate din contul Fondului.

(6) Consumatorii fără vulnerabilitate energetică nu sunt eligibili pentru a beneficia de măsurile finanțate din contul Fondului.

Articolul 8. Controlul asupra corectitudinii încadrării în categoriile de vulnerabilitate energetică

(1) Prin organele abilitate ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și prin intermediul structurilor teritoriale de asistență socială pot fi efectuate anchete, verificări și/sau controale la domiciliul solicitanților pentru stabilirea veridicității informațiilor prezentate de către aceștia și, după caz, corectarea încadrării în categoriile de vulnerabilitate energetică.

(2) În cazul în care solicitantul refuză să furnizeze informațiile și documentele necesare pentru efectuarea verificării/controlului prevăzut la alin.(1), categoria de vulnerabilitate energetică a consumatorului poate fi diminuată în modul stabilit de Guvern.

Capitolul IV

COMPENSAȚII PENTRU ACHITAREA FACTURILOR LA ENERGIE

Articolul 9. Dreptul la compensația pentru achitarea facturilor la energie

(1) Dreptul la compensații pentru achitarea facturilor la energie se acordă consumatorilor casnici de gaze naturale, energie termică și/sau energie electrică diferențiat, în funcție de categoria de vulnerabilitate energetică atribuită acestora, în modul stabilit de prezenta lege și de regulamentele aprobate de Guvern.

(2) Dreptul la compensații pentru achitarea facturilor la energie îl au familiile și persoanele singure cetățeni ai Republicii Moldova, care locuiesc în Republica Moldova, și străinii specificați la art.2 alin.(1) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Articolul 10. Modul de stabilire a dreptului la compensația pentru achitarea facturilor la energie

(1) În funcție de gradul în care consumatorii vulnerabili sunt afectați de situația de pe piața resurselor energetice, de creșterea prețurilor și a tarifelor la resursele energetice și/sau disponibilitatea resurselor energetice, Guvernul acordă compensații pentru achitarea facturilor la energie și stabilește:

- a) perioada de acordare a compensațiilor;
- b) tipul resurselor energetice pentru care sunt acordate compensațiile;
- c) categoriile de vulnerabilitate energetică pentru care sunt acordate compensațiile;
- d) volumul energiei compensate și valoarea compensațiilor pentru consumatorii din fiecare categorie.

(2) În cazul în care se acordă dreptul la compensație pentru achitarea facturilor la energie mai multor categorii, valoarea compensațiilor pe unitate de energie consumată pentru o categorie de consumatori cu vulnerabilitate energetică mai ridicată nu poate fi mai mică decât valoarea compensațiilor pe unitate de energie consumată pentru o categorie de consumatori cu vulnerabilitate energetică mai scăzută.

(3) Dacă două sau mai multe familii sau persoane singure locuiesc în aceeași locuință, compensația pentru achitarea facturilor la energie se acordă titularului contractului încheiat cu furnizorul de energie.

(4) Compensația pentru achitarea facturilor la energie se reflectă direct în factură, cu reducerea corespunzătoare a valorii facturii, și nu implică acordarea plăților în numerar.

(5) Furnizorii de energie au acces la datele privind încadrarea consumatorilor în categoriile de vulnerabilitate energetică în scopul acordării compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie.

Articolul 11. Modul de plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie

(1) Furnizorii de gaze naturale/furnizorii de energie termică/furnizorii de energie electrică calculează lunar valoarea mijloacelor financiare necesare la plata compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie pentru toți consumatorii vulnerabili eligibili. Valoarea mijloacelor financiare necesare pentru plata compensațiilor se calculează de către furnizori utilizându-se datele cu privire la încadrarea consumatorilor în categoriile de vulnerabilitate energetică și tipul resurselor energetice, perioada și parametrii compensației acordate consumatorilor vulnerabili stabiliți la art.9.

- (2) Asociațiile de locatari care au centrale termice de cartier, bloc sau scară calculează lunar valoarea mijloacelor financiare necesare pentru plata compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie pentru toți consumatorii vulnerabili eligibili și prezintă informația respectivă spre verificare furnizorului.
- (3) După verificarea informației privind suma compensațiilor, furnizorii de energie prezintă lunar, până la data de 10 a lunii ulterioare lunii de consum, Ministerului Muncii și Protecției Sociale dările de seamă/raportul financiar privind mijloacele financiare necesare pentru finanțarea compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie calculate, numărul de beneficiari și volumul consumat de gaze naturale/energie termică/energie electrică, conform normelor stabilite.
- (4) Ministerul Muncii și Protecției Sociale întocmește documentele de plată pentru transferul mijloacelor financiare respective la conturile furnizorilor de energie, în conformitate cu prevederile prezentei legi.
- (5) Sumele aferente compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie care n-au fost solicitate sau au fost solicitate în mod eronat de către furnizorii de gaze naturale/energie termică/energie electrică pe perioada de gestiune pot fi restituite în perioadele ulterioare, în baza raportului pentru perioada respectivă, însă nu mai târziu de termenul-limită pentru transferul alocațiilor bugetare în anul de gestiune.

Articolul 12. Responsabilități la stabilirea și la plata compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie

- (1) Răspunderea pentru efectuarea calculului sumei compensațiilor, pentru reflectarea valorii compensației în factura de plată și în raportul financiar privind mijloacele financiare necesare la finanțarea compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie o poartă furnizorii de energie.
- (2) Controlul asupra corectitudinii privind stabilirea sumei compensației pentru achitarea facturilor la energie îl exercită Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor și alte organe de control abilitate.

Capitolul V

SUBVENȚII PENTRU EFICIENTIZAREA CONSUMULUI DE RESURSE ENERGETICE

Articolul 13. Implementarea subvențiilor pentru eficientizarea consumului de resurse energetice

- (1) Pentru consumatorii vulnerabili, măsurile de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, finanțate din contul Fondului, se stabilesc în modul aprobat de Guvern.

(2) Subvențiile pentru eficientizarea consumului de resurse energetice se acordă în mod prioritar pentru categoria de consumatori cu vulnerabilitatea energetică mai ridicată, conform art.7.

Articolul 14. Programe de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice

(1) Din contul Fondului pot fi finanțate programe de subvenționare pentru următoarele măsuri:

- a) înlocuirea corpurilor de iluminat și/sau modernizarea rețelelor electrice casnice;
- b) înlocuirea echipamentelor electrocasnice, electrice și electronice uzate cu unele mai performante din punct de vedere energetic;
- c) schimbarea ferestrelor, modernizarea sistemelor individuale de încălzire, termoizolarea locuințelor.

(2) Modul de acordare a subvențiilor și resursele alocate anual pentru finanțarea programelor de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice se stabilesc de către Guvern.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 15. Intrarea în vigoare și punerea în aplicare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 septembrie 2022.

(2) Guvernul, în termen de două luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Nr.241. Chișinău, 28 iulie 2022.